

Asia: VN/538/2019-422

Ehdotukset jätealan asetuksiksi (EU:n jätesäädöspaketti)

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset (luku 2)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 2 ja sen perusteluista.

10 § Jätteen keräys

Pykälässä esitetään jätteen keräystä koskevia vaatimuksia ja Jyväskylän seudun jätelautakunta toteaa täsmennetyin säännöksen olevan tarpeellinen ja ehdottaa, että asetuksen sanamuodossa tai sen perusteluissa vahvennettaisiin edelleen vastaanottopaikan haltijan tai kiinteistön haltijan vastuuta lajittelusta tiedottamiseen.

Ehdotetun säännöksen 3 momentin mukaan vastaanottopaikan järjestäjän ja jätteen kuljettajan on huolehdittava jätteen kuormaamisen ajoittamisesta ja muista kuljetusjärjestelyistä siten, että vastaanottopaikan läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta vastaavaa häiriötä. Jyväskylän seudun jätelautakunta ehdottaa säännöstä täsmennettäväksi siten, että jätteen kuljettajan on lisäksi noudatettava kunnan jätehuoltomääräysten mukaisia jätteen kuormausaikoja.

12 § Jätteen pienimuotoinen käsittely kiinteistöllä

Jyväskylän seudun jätelautakunta pitää hyvänä, että asetustason velvoitteisiin on annettu tarkemmat vaatimukset jätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä, jotta käsittelystä ei aiheutuisi vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen (luku 4)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 4 ja sen perusteluista

18 § Asumisessa syntyvän biojätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Jyväskylän seudun jätelautakunta pitää erittäin hyvänä ratkaisuna, että on valittu jätelain sääntelymallia, jossa kunnan jätehuoltoviranomaisella on jätelain 91 §:n mukaan 15 §:ssä säädetty

mahdollisuus poiketa asetuksen mukaisista erilliskeräysvelvoiterajoista. Sääntelymalli mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden sekä esimerkiksi jätteen jätehuollon kokonaisvaikutusten huomioon ottamisen erilliskeräysvelvoiterajoja asetettaessa. Biojätteen erilliskeräyksessä Jyväskylän seudulla on jo vuosia ollut vähimmäisvaatimustasoa tiukempi erilliskeräyskäytännöksi velvoitteen koskiessa kaikkia asuinkiinteistöjä.

19 § Asumisessa syntyvän pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Jyväskylän seudun jätelautakunta kannattaa jätelakiin säädettyä kuntien ja pakkausjätteen tuottajayhteisön yhteistyömallia. Yhteistyömallin säätäminen varmistaa asukkailla kuntien jätelaitosten tarjoamat pakkausjätteiden keskitetyt jätehuoltopalvelut, jossa jätehuollon keskiöön nostetaan asukas sekä varmistetaan asukkaalle helppo ja yksinkertainen yhden luukun periaatteella toimiva erilliskeräys

20 § Muun asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Muun asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöittäisen erilliskeräyksen pykälässä on esitetty velvoite kunnan järjestää mahdollisuuksien mukaan myös pienmuovijätteen erilliskeräys jokaiselta taajamassa sijaitsevalta vähintään viiden huoneiston kiinteistöltä viimeistään 1.7.2023 lähtien. Jyväskylän seudun jätelautakunta mielestä tämä on mahdollista vain, jos tuottajayhteisö sallii pienmuovijätteen keräämisen samaan keräysastiaan muovipakkausjätteen kanssa. Keräyksen aloittaminen vaatii muovipakkausten tuottajien kanssa yhteisen valtakunnallisen mallin luomista ja myös kustannusjaosta sopimista.

Lisäksi Jyväskylän seudun jätelautakunta ehdottaa pykälän 20 perusteluihin lisättäväksi vastaavaa selkeyttävää kirjausta kuin 18 ja 19 §:ssä mahdollisuudesta poiketa erilliskeräysvelvollisuudesta kunnan jätehuoltomääräyksissä.

22 § Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys

Jyväskylän seudun jätelautakunta pitää hyvänä, että asetustason velvoitteisiin tulee myös kuntavastuun ulkopuolisten julkisten toimijoiden, kuten valtion ja seurakuntien, toiminnassa ja elinkeinotoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen erilliskeräys. Edellä mainittujen toimijoiden tulisi järjestää bio- ja pakkausjätteiden sekä pienmetallijätteen erilliskeräys asetukseen määriteltyjen kilorajojen perusteella jokaiselta taajamassa tai asema- tai yleiskaavoitetulla palvelu-, matkailu- tai työpaikka-alueella sijaitsevalta kiinteistöltä. Kuntien jätehuoltomääräysten voimassa olevia erilliskeräysvelvoitteita ei ole kohdistettu erikseen asetuksen ehdottamalla tavalla taajama-alueilla sekä asema- tai yleiskaavoitetuille palvelu-, matkailu- ja työpaikka-alueilla sijaitseviin jätteen haltijoihin, vaan erilliskeräysvelvoitteet koskevat tyypillisesti kaikkia jätteen haltijoita riippumatta niiden sijoittumisesta.

Ehdotuksen perusteluissa todetaan, että jätteen haltija voisi jätelain 15 §:n 2 momentissa säädettyin edellytyksin poiketa 1 momentissa tarkoitetuista erilliskeräysvelvoitteista. Jätteen haltijan tulisi esittää poikkeamisen perusteet pyynnöstä valvontaviranomaiselle, joka voisi puuttua havaitsemiinsa

epäkohtiin ja tarvittaessa määrätä jätteen haltijan järjestämään erilliskeräyksen jätelain 125 tai 126 §:n perusteella. Jyväskylän seudun jätelautakunta ehdottaakin kyseessä olevaan kohtaan perusteluihin täsmennettäväksi, että kuvattu poikkeamismenettely koskee vain muita kuin kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätteen haltijoita.

Asetuksen 22 §:n 4 momentissa todetaan: ”mahdollisuudesta poiketa kunnan vastuulla olevan jätteen erilliskeräysvelvollisuudesta säädetään jätelain

91 §:ssä”. Jyväskylän seudun jätelautakunta ehdottaa harkittavaksi, että edellä mainittu maininta kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen poikkeamismahdollisuudesta poistettaisiin pykälän tekstistä. Maininta perustelutekstissä olisi riittävä ja yhdenmukainen muiden kiinteistöjen poikkeamismahdollisuuden esitystavan kanssa.

30 § Käyttämättömien elintarvikkeiden luovuttaminen uudelleenjakeluun

Jyväskylän seudun jätelautakunta pitää erittäin hyvänä, että asetuksessa on myös elintarvikealan toimijalle asetettava velvollisuus luovuttaa käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos elintarviketurvallisuus ei vaarannu.

Kirjanpito jätteistä, siirtoasiakirja ja viranomaiselle toimitettavat tiedot (luku 5)

•Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 5 ja sen perusteluista.

43 § Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta

Jyväskylän seudun jätelautakunnan näkemyksen mukaan on hyvä, että perustelumuiotiossa on selvennetty, mitä tietoja kuljettajan tiedonantovelvollisuus koskee (JL 35 § ja 41.3 §). Kunnan on jätehuoltovelvollisuudesta huolehtimiseksi ja jätehuollon organisoimiseksi voitava olla selvillä kiinteistöille tarjottavista ja kiinteistöjen käyttämisestä kaikista jätteenkuljetuspalveluista.

44 § Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä

Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 41 a §:n 3 momentin nojalla, mitä tietoja jätteen haltijan olisi annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöllä tapahtuvasta pienimuotoisesta biojätteen käsittelystä. Viranomaisen olisi merkittävä nämä tiedot jätelain 143 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Tehtävä on jätehuoltoviranomaiselle uusi ja aiheuttaa hallinnollista kuormaa sekä tietojärjestelmien uudistamistarpeen.

Uusien velvoitteiden tiedottamisesta, neuvonnasta ja ilmoitusten rekisteröinnistä aiheutuu hallinnollista lisätyötä jätehuoltoviranomaiselle. Jätteen haltijan ilmoittamisvastuuta kahden kuukauden kuluessa biojätteen käsittelyn aloittamisesta tai lopettamisesta pidämme haasteena, varsinkin saada asiakkaat ilmoittamaan kompostoinnin lopettamisesta. Jyväskylän seudun jätelautakunta ymmärtää, että tietojen kerääminen ja päivittäminen vähintään viiden vuoden välein on tarpeen, jotta kiinteistöillä käsitellyn biojätteen määrä voitaisiin arvioida ja laskea yhdyskuntajätteen kierrätysasteen tilastointia varten. Vaatimus tietojen tarkistamisesta viiden vuoden välein yhdistettynä erilliskeräyksestä kompostoimalla vapautumisen mahdollisuuteen lisäävät tarvetta viranomaisten suorittamille kompostointitarkastuksille.

Hallinnollisen kuorman rajoittamiseksi Jyväskylän seudun jätelautakunta ehdottaa uudelleen pohdittavaksi erityisesti tietovaatimuskohtaa 4. Kohdan 4 mukaan jätteen haltijan tulisi ilmoittaa viranomaiselle käsittelylaitteiston kapasiteetti ja vuotuinen käyttöaika (esim. käyttö ympärivuotisesti/ vain kesäkaudella) sekä tieto siitä, kuinka monen henkilön tuottamaa biojätettä kiinteistöllä käsitellään. Jyväskylän seudun jätelautakunta kyseenalaistaa erityisesti tietovaatimuksen siitä, kuinka monen henkilön tuottamaa biojätettä kiinteistöllä käsitellään. Tämä ilmoitettava tieto on ilmoittajan kannalta vaikea. Kiinteistön asukasmäärä ole välttämättä sama kuin kompostoreita käyttävien henkilöiden lukumäärä. Tieto ei ole myöskään laskennan kannalta relevantti, koska se voi olla erittäin muuttuva suure ja vanhenee nopeasti.

Jyväskylän seudun jätelautakunta ehdottaakin, että viranomaiselle ilmoitetaan vain kiinteistötyyppi (esim. omakotitalo, rivitalo ja kerrostalo) ja huoneistojen lukumäärä muista kuin omakotitaloista. Näkemyksemme mukaan edellä mainituilla tiedoilla päästäisiin luotettavampaan laskentaan biojätteen kompostointimääristä kuin satunnaisella henkilömäärällä, koska em. tiedot eivät muutu niin usein. Jyväskylän seudun jätelautakunta näkemyksen mukaan asetuksessa voisi käyttää selvyden vuoksi sanan kapasiteetti sijaan esimerkiksi termiä käsittelytilavuus.

Muut asetuksen säännökset

•Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen muista säännöksistä ja niiden perusteluista.

1 luku Yleiset säännökset (1-6 §)

1 § Määritelmät:

Jyväskylän seudun jätelautakunta esittää ympäristöministeriölle harkittavaksi, voisiko jätelain tarkoitusta palvelevan kiinteistön määritelmän lisätä 1 §:ään tai olisiko sitä mahdollista avata esimerkiksi asumisen erilliskeräystä koskevien pykälien 18–20 yhteydessä. Muissa laissa käytetyt kiinteistön määritelmät eivät ole jätelain näkökulmasta relevantteja, vaan jätehuoltoa tarkastellaan usein rakennuskohtaisesti. Vähintään tarvetta olisi asiaa koskevalla yhtenäiselle ohjeistukselle.

Taajaman määritelmä kaipaisi hieman lisää ohjeistusta. Voiko viranomainen tulkita taajaman käsitettä? Miten toimitaan ruutuaineiston reuna-alueilla ja otetaan huomioon rajatapauksen muutokset?

8 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (55-56 §)

56 § Eräitä velvoitteita koskevat siirtymäajat

Siirtymäsäännöksen mukaan asetuksen 34–40 §:ssä tarkoitettuja kirjanpitovelvoitteita sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2022 ja mainituissa pykälissä tarkoitettuja tiedonantovelvoitteita 1 päivästä tammikuuta 2023. Siirtoasiakirjoihin tulee merkitä 41 §:n mukaiset tiedot viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2022. Jyväskylän seudun jätelautakunnan näkemyksen mukaan määräajat astuvat voimaan liian nopeasti, ja kirjanpitovelvolliset toimijat tarvitsevat lisää aikaa IT-järjestelmiensä saattamiseksi kuntoon. Muutokset edellyttävät it-järjestelmien muutosta ja ideaalitapauksessa rajapintaratkaisuja tietojen annon yksinkertaistamiseksi ja automatisoimiseksi. Raportointivelvoitteet tulisivat kytkeä jätetietojärjestelmän kehittämishankkeen etenemisen kanssa yhteen.

Valtioneuvoston asetukset ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista ympäristönsuojelusta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettuihin asetuksiin sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista kaatopaikka-asetukseen sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetusta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksesta ja sen perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetukset käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annettuihin asetuksiin ja niiden perusteluista.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista mahdollisista jätealan asetuksiin liittyvistä asioista.

-

Kovanen Sirpa
Jyväskylän seudun jätelautakunta